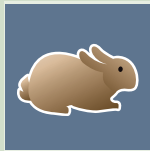

Merkbaar dierenwelzijn?

Een opmerking die voor alle keurmerken geldt, is dat niet alleen de eisen die een keurmerk oplegt aan een veehouder, maar ook de striktheid van de controle op deze eisen van groot belang is voor het uiteindelijke welzijn van de dieren. Daarnaast speelt de diervriendelijkheid van de individuele veehouder zeker mee.

Het inventariseren van precieze normen voor dierenwelzijn bleek overigens nog niet gemakkelijk: op internet staan veelal vage omschrijvingen, regelgeving is bij sommige instanties moeilijk op te vragen en het 'van het kastje naar de muur'-principe wordt in een aantal instanties kwistig toegepast. Gelukkig waren er ook uitzonderingen. Met name de keurmerken die

meer waarde hechten aan dierenwelzijn bleken open in hun informatievoorziening. Ook de Belgische labels krijgen een pluim voor transparantie in het beleid.

Dit laatste schema bevat enkele opmerkingen over het welzijn van andere – vaak vergeten – dieren die voor consumptiedoeleinden gebruikt worden. Keurmerken zijn er voor hen vaak niet, en de wettelijke norm laat te wensen over.

Tot slot: onderzoek heeft uitgewezen dat dierbewuste burgers in de supermarkt vaak slechts prijsbewuste consumenten zijn. Iets om over na te denken.

Diverse dieren

Vis

Voor vis zijn er nog geen regels voor doeding. Paling wordt bijvoorbeeld levend gepekeld, meerval levend bevroren. Vis uit wildvangst: veel vissen en andere zeedieren worden onbedoeld meegevan-

gen en sterven ongebruikt. Er bestaan nog geen keurmerken. De 'dolfijnvriendelijk gevangen'-logo's berusten op een vrijwillige regeling, waar geen waterdichte controle op is. Veel van de gebruikte

logo's zijn niet eens bekend bij controleinstantie EI. Kweekvissen leven met grote aantallen in een zeer kleine ruimte, en worden gevoerd met vis uit wildvangst.

Kalkoen

Het welzijn van kalkoenen is vergelijkbaar met dat van vleeskippen. Er zijn geen minimumnormen. Snavelkappen is nog toegestaan, en de bezetting is ca. 3 hanen of 6 hennen per m² in zeer grote groepen.

Ze komen niet buiten. Hanen worden na 21 weken op een gewicht van 20 kg geslacht, hennen na 16 weken op een gewicht van 10 kg. Er is naast het reguliere kalkoensvlees *biologisch* en *biologisch-*

dynamisch kalkoensvlees te koop. Deze kalkoenen hebben een groter leefoppervlak gehad, een uitloop naar buiten van 10 m² per dier en strooisel in de stal. De snavelen worden niet gekapt.

Overig pluimvee

Ook eenden, ganzen, kwartels, struisvogels en hoenders worden gebruikt als vleesvee of voor de leg. Als wettelijk minimum gelden vergelijkbare regels als bij vlees- en legkippen. Van specifiek op de

diverse diersoorten toegespitste voorwaarden is hierbij geen sprake. Er zijn op kleine schaal *biologische* en *biologisch-dynamische* varianten verkrijgbaar. Hierbij geldt dat kooien verboden zijn, er altijd

een uitloop naar buiten is en waterpluimvee toegang moet hebben tot een waterloop, vijver of meer. NB. Foie gras kan niet op diervriendelijke wijze geproduceerd worden.

Schaap

De situatie van schapen en slachtlammers is op de meeste bedrijven nog redelijk vergeleken met die van andere dieren in de bio-industrie. Ze lopen meestal buiten. Verwijderen van een deel van de staart is

echter toegestaan en ze worden ook onthoerd. Groot probleem is het vervoer: veel schapen worden in Frankrijk geslacht, omdat dat goedkoper is. Slachtleeftijd 'zuiglam': 10 weken, rest:

ca. 8 maanden. Op *biologische* en *biologisch-dynamische* houderijen worden de schapen in de wei gehouden en worden er geen kunstmatige ingrepen als fok voor extra huidplooiën toegepast.

Geit

Steeds meer leveren geiten een aanvulling op het inkomen van de veehouder. Het houden van geiten is zelfs de snelst groeiende tak. De geiten komen meestal nooit buiten. Omdat de veehouders ze

vooral voor de melk (geitenkaas) houden, worden de lammeren meteen bij de moedergeit weggehaald. De vrouwelijke lammeren worden opgefokt tot melkgeit, de bokjes worden direct na de geboorte ge-

dood omdat er geen markt voor is, of in 2 maanden vetgemest in een klein hok. In *biologische* en *biologisch-dynamische* houderijen staan de geiten op stro en kunnen de weide in.

Konijn

Het welzijn van konijnen is het slechtst van alle dieren in de 'kleine' veehouderijtakken. Er zijn geen minimumnormen of keurmerken. Ook het 'wild' konijn dat vaak in de winkel of poelier ligt, komt

meestal uit konijnen-legbatterijen. De konijnen zitten met 6 of 7 in een draadgazen kooi van 70x50x30 cm. 20% van de konijnen haalt de slachtleeftijd van 2,5 maand niet. Moederdieren worden ge-

dwongen ongeveer 55 jongen per jaar te werpen, waardoor ze na minder dan 1 jaar al 'op' zijn.

Wild

Let op! Veel vlees dat in de winkel als 'wild' verkocht wordt, zoals konijnen, eenden en kalkoenen, komt uit de bio-industrie. Herten worden voor het overgrote deel aangeleverd door hertenfok-

kers uit binnen- en buitenland. Veel wilde zwijnen worden gehouden in speciale boerderijen in Polen. Fazanten worden in kooien gehouden, waarna ze kortstondig worden losgelaten om vervolgens te wor-

den neergeschoten. Er is een keurmerk in aantocht, het 'Keurmerk Echt Wild', dat de herkomst van vlees uit de natuur moet garanderen.

Bontdieren

Nertsen, vossen, konijnen, wasberen en chinchilla's worden speciaal voor hun vacht gefokt. De vacht van konijnen die geslacht zijn voor het vlees is niet geschikt voor de bontindustrie. Ook het

bont van muskusratten komt uit pelsfokkerijen. Er zijn nog geen eisen voor het welzijn van deze dieren. Ze leven in kleine kooien van draadgaas en worden na ca. 7 maanden gedood en gevild.

Wildklemmen zijn in de EU verboden, maar het bont dat met wildklemmen is verkregen, mag hier nog wel verkocht worden.